

7. POLIITIKA

Mil määral Te usaldate järgmisi Eesti riigi ja rahvusvahelisi institutsioone? **KAART**

<i>IGALE REALE 1 VASTUS!</i>	Täielikult usaldan	Pigem usaldan	Pigem ei usalda	Üldse ei usalda	<i>Raske öelda</i>
2. Riigikogu	1	2	3	4	5
3. Valitsus	1	2	3	4	5
4. President	1	2	3	4	5
5. Peaminister	1	2	3	4	5
6. Erakonnad	1	2	3	4	5
7. Kaitsevägi	1	2	3	4	5
8. Politsei	1	2	3	4	5
9. Piirivalve	1	2	3	4	5
10. Maksu- ja Tolliamet	1	2	3	4	5
11. Kohus	1	2	3	4	5
12. Kirik	1	2	3	4	5
13. Avalik-õiguslikud meediakanalid	1	2	3	4	5
14. Era-meedia kanalid	1	2	3	4	5
15. Kaitseliit	1	2	3	4	5
16. Eesti Pank	1	2	3	4	5
17. Riigikontroll	1	2	3	4	5
18. Õiguskantsler	1	2	3	4	5
19. NATO	1	2	3	4	5
20. Euroopa Liit	1	2	3	4	5
21. Ametiühingud	1	2	3	4	5
22. Mittetulundusühendused	1	2	3	4	5
23. Kohalikud omavalitsused	1	2	3	4	5
24. Päästeamet	1	2	3	4	5

25. Mil määral Te tunnete huvi Eesti poliitikaelus toimuva vastu? Kas olete sellest ... - ÜKS VASTUS!

- 1 väga huvitatud
- 2 mõningal määral huvitatud
- 3 pigem vähehuvitatud
- 4 ei ole üldse huvitatud
- 5 ei oska öelda

VASTAVAD 18-A JA VANEMAD EESTI KODANIKUD!

26. Kui järgmisel pühapäeval toimuksid Riigikogu valimised, siis kelle poolt Te hääletaksite? - KAART

ÜKS VASTUS!

- 1 Eesti Iseseisvuspartei
- 2 Eesti Keskerakond
- 3 Eesti Kristlikud Demokraadid (end. Eesti Kristlik Rahvapartei)
- 4 Eestimaa Rahvaliid
- 5 Eestimaa Ühendatud Vasakpartei
- 6 Eesti Reformierakond
- 7 Isamaa ja Res Publica Liit
- 8 Sotsiaaldemokraatlik Erakond
- 9 Eestimaa Rohelised
- 10 Vene Erakond Eestis
- 11 Üksikkandidaadi poolt
- 12 Mitte ühegi erakonna poolt
- 13 Ei oska öelda

27. Kuidas Teie arvate, kas eeloleval aastakümnel muutub maailm turvalisemaks ja sõjaliste konfliktide oht väheneb või, vastupidi, suureneb ebastabiilsus ja maailmas kasvab sõjaliste konfliktide tõenäosus?

- 1 Maailm muutub turvalisemaks
- 2 Suureneb sõjaliste konfliktide oht
- 3 Olukord ei muutu
- 4 Ei oska öelda

28. Kas Eesti kaitsejõudude üksused peaksid vastavalt oma võimalustele osalema rahvusvahelistes sõjalistes operatsioonides erinevates maailma pingekolletes?

- 1 Jah, kindlasti
- 2 Tõenäoliselt jah
- 3 Tõenäoliselt mitte
- 4 Kindlasti mitte
- 5 Ei oska öelda

Kui tõenäoliseks, Te peate, et Eestit ähvardab lähemate aastate jooksul midagi alljärgnevast: *KAART*

	Väga tõenäoliseks	Küllaltki tõenäoliseks	Mitte eriti tõenäoliseks	Täiesti ebatõenäoliseks	Ei oska öelda
29. terroristlike organisatsioonide poolt korraldatud terroriakt	1	2	3	4	5
30. ulatuslik merereostus	1	2	3	4	5
31. Eestit (mõnda suuremat linna) läbiva naftarongi plahvatus	1	2	3	4	5
32. tuumakatastroof Eesti lähistel	1	2	3	4	5
33. riigisisesed relvastatud kokkupõrked kuritegelike rühmituste vahel	1	2	3	4	5
34. rahvuslikel või usulistel motiividel toimuvad kokkupõrked elanikkonna rühmade vahel	1	2	3	4	5
35. Massilised tänavarahutused	1	2	3	4	5
36. Ulatuslik sõjaline rünnak mõne välisriigi poolt	1	2	3	4	5
37. Piiratud sõjaline rünnak mõne strateegilise objekti vastu	1	2	3	4	5
38. Organiseeritud rünnakud Eesti riiklike infosüsteemide vastu (nn küberrünnakud jms)	1	2	3	4	5
39. Eesti majanduskeskkonna mõjutamine Eesti huvisid kahjustavalt mõne välisriigi poolt	1	2	3	4	5

40. Kui Eestit peaks ründama mõni riik, kas me peaksime igal juhul osutama relvastatud vastupanu – ka siis, kui lõpptulemus ei ole meile selge?

- 1 jah, kindlasti
- 2 tõenäoliselt jah
- 3 tõenäoliselt mitte
- 4 kindlasti mitte
- 5 Ei oska öelda

41. Kui Eestile tungitaks kallale, kas oleksite valmis oma võimete ja oskuste kohaselt osalema kaitsetegevuses?

- 1 Jah, kindlasti
- 2 Tõenäoliselt jah
- 3 Tõenäoliselt mitte
- 4 Kindlasti mitte
- 5 Ei oska öelda

42. Kui Eestile tungitaks kallale, kas püüaksite siis Eestist lahkuda? Kas...

- 1 **Jah, kindlasti**
- 2 **Tõenäoliselt jah**
- 3 **Tõenäoliselt mitte**
- 4 **Kindlasti mitte**
- 5 *Ei oska öelda*

Mis tagab Teie arvates Eesti riigile suurima julgeoleku? Nimetage kolm olulisemat tegurit. KAART

43. Kuulumine NATO-sse
44. Balti riikide kaitsealane koostöö
45. Kuulumine ÜRO-sse
46. Kuulumine Euroopa Julgeoleku ja Koostööorganisatsiooni (OSCE)
47. Kuulumine Euroopa Liitu
48. Kaitsealane koostöö Põhjamaadega
49. Koostöö ja heanaaberlikud suhted Venemaaga
50. Osalemine rahvusvahelistel sõjalistel operatsioonidel
51. Eesti iseseisva kaitsevõime arendamine
52. Head suhted Ameerika Ühendriikidega
53. Midagi muud _____

54. Milline on Teie seisukoht Eesti riigikaitse tagamiseks tehtavate kulutuste kohta? Kas riigikaitsekulutusi tuleks

- 1 **Tunduvalt tõsta**
- 2 **Mõningal määral tõsta**
- 3 **Säilitada praeguse tasemel**
- 4 **Mõningal määral vähendada**
- 5 **Tunduvalt vähendada**
- 6 *Ei oska öelda*

55. Kas Teie olete Eesti NATO-sse kuulumise poolt või selle vastu?

- 1 **Kindlasti poolt**
- 2 **Pigem poolt**
- 3 **Pigem vastu**
- 4 **Kindlasti vastu**
- 5 *Ei oska öelda*

56. Kuivõrd Te olete informeeritud sellest, mida Eesti jaoks tähendab NATO liikmeks olek?

- 1 **Väga hästi**
- 2 **Pigem hästi**
- 3 **Pigem halvasti**
- 4 **Väga halvasti**
- 5 *Ei oska öelda*

Millistest infoallikatest olete Te saanud informatsiooni Eesti riigikaitse ja NATO kohta? Valige kaardilt kuni kolm peamist allikat. KAART

57. Eestis ilmuvad eestikeelsed ajalehed/ajakirjad
58. Eestis ilmuvad venekeelsed ajalehed/ajakirjad
59. Venemaal ilmuvad ajalehed/ajakirjad
60. Lääneriikides ilmuvad ajalehed/ajakirjad
61. Eesti raadiojaamade eestikeelsed raadiosaated
62. Eesti raadiojaamade venekeelsed raadiosaated
63. Venemaa raadiosaated
64. Välisraadio saated
65. Eesti telejaamade eestikeelsed telesaated
66. Eesti telejaamade venekeelsed telesaated
67. Venemaa telekanalid
68. Soome televisioon
69. Muud välisriikide telesaated
70. Internet

71. Kuidas on Teie hinnangul muutunud Eesti julgeolek pärast NATOga liitumist? Kas see on ...

- 1 Oluliselt suurenenud
- 2 Pigem suurenenud
- 3 Ei ole muutunud
- 4 Pigem vähenenud
- 5 Oluliselt vähenenud
- 6 Ei oska öelda

72. Mis laadi abile võib Teie arvates Eesti loota NATO poolt võimaliku sõjalise konflikt korral – kas NATO osutaks Eestile otsest sõjalist abi või piirduks abi poliitilise ja diplomaatilise toetusega?

1. NATO osutaks otsest sõjalist abi kiirereageerimisvägede või liitlaste vägede saabumisega Eestisse
2. NATO osutaks vaid poliitilist ja diplomaatilist toetust
3. Eestil pole NATO-lt mingit abi loota
4. Ei oska öelda

Milline on Teie suhtumine NATO edasisse laienemisse? Kuidas Te suhtute sellesse, kui NATOga liituks ...

<i>IGALE REALE 1 VASTUS!</i>	Täielikult toetan	Pigem toetan	Pigem ei toeta	Olen	Raske öelda
73. ... Soome	1	2	3	4	5
74. ... Rootsi	1	2	3	4	5
75. ... Ukraina	1	2	3	4	5
76. ... Gruusia	1	2	3	4	5

Eesti sõdurid osalevad mitmel rahvusvahelisel sõjalisel operatsioonil väljaspool Eesti piire. Millised on Teie hinnangul kaardil toodutest tähtsuse järjekorras kolm kõige olulisemat põhjust, miks Eesti peaks osalema välismissioonidel.

KAART; IGASSE VEEGRU ÜKS VASTUS

	77. Esmane põhjus	78. Teine	79. Kolmas
Tagab NATO abi võimalike ohtude puhul Eestis	1	1	1
Annab meie sõduritele vajaliku reaalse lahingukogemuse	2	2	2
Aitab ära hoida konfliktide levimist Eestisse	3	3	3
Aitab kaasa rahu tagamisele maailmas tervikuna	4	4	4
Kaitseb kriisipiirkondade elanikke	5	5	5
Aitab levitada demokraatlike väärtusi maailmas	6	6	6
Annab Eestile võimaluse kaasa rääkida maailma poliitikas.	7	7	7
Välismissioonidel osalemine on iga arenenud riigi kohustus.	8	8	8
Muu argument (täpsustage) _____	9	9	9
Mitte ükski ülalmainitutest ei põhjenda osalemist välismissioonidel/ei poolda osalemist missioonidel	10		

Kas Eesti peaks jätkama tegutsemist rahvusvaheliste jõudude koosseisus kriisipiirkondades ...

	Jah, kindlasti	Tõenäoliselt jah	Tõenäoliselt mitte	Kindlasti mitte	Ei oska öelda
80. ... Kosovos	1	2	3	4	5
81. ... Iraagis	1	2	3	4	5
82. ... Afganistanis	1	2	3	4	5

83. Millise rahvusvahelise organisatsiooni poolt koordineeritud sõjalistel missioonidel osalemist peate Eesti jaoks kõige prioriteetsemaks ÜKS VASTUS.

1. NATO
2. Euroopa Liit
3. ÜRO (Ühinenud Rahvaste Organisatsioon)
4. OSCE (Euroopa Julgeoleku ja Koostöö Organisatsioon)
5. mitte ühelgi neist
6. ei oska öelda

84. Eesti riik avaldas Gruusia – Venemaa vahelises konfliktis poliitilist ja diplomaatilist toetust Gruusiale? Milline on Teie arvamus, kas ...

1. Eesti tegutses Gruusiat toetama asudes õigesti
2. Eesti oleks pidanud jääma konfliktis neutraalseks
3. Eesti oleks pidanud veelgi jõulisemalt Gruusiat toetama
4. ei oska öelda

Kuidas Te suhtute Gruusia toetuseks tehtusse

<i>IGALE REALE 1 VASTUS!</i>	Täielikult toetan	Pigem toetan	Pigem ei toeta	Olen täielikult vastu	Raske öelda
85. Riigikogu deklaratsioon, mis mõistis hukka Venemaa agressiooni	1	2	3	4	5
86. President Ilvese toetusvisiit Gruusiasse	1	2	3	4	5
87. Eesti vabatahtlike humanitaarmissiooni minek Gruusiasse	1	2	3	4	5
88. Eesti riigi poolne humanitaarabi Gruusiale	1	2	3	4	5
89. Üleskutse arvata Venemaa välja Euroopa Nõukogust	1	2	3	4	5

90. Kui tõenäoliseks Te peate, et Venemaa kodanike kaitsmise sildi all võiks Venemaa rünnata ka Eestit?

1. Väga tõenäoliseks
2. Küllaltki tõenäoliseks
3. Pigem ebatõenäoliseks
4. Täiesti ebatõenäoliseks
5. Ei oska öelda

91. Eesti riigikaitse rajaneb praegu üldisel sõjaväekohustusel. Kas Teie arvates peaks Eesti ...

- 1 Loobuma kohustuslikust ajateenistusest ja arendama üksnes kutselist kaitseväge
- 2 Säilitama senise süsteemi, kus on kombineeritud kutseline kaitseväge ajateenistusega
- 3 Ei oska öelda

92. Kui vajalikuks Teie peate noormeeste jaoks sõjaväeteenistuse läbimist? Kas Teie arvates on sõjaväeteenistuse läbimine ...

- 1 kindlasti vajalik
- 2 pigem vajalik
- 3 pigem mittevajalik
- 4 täiesti mittevajalik
- 5 ei oska öelda

Mis tingimustel võiks noormehi ajateenistuse läbimisest vabastada ?

	Jah, kindlasti	Tõenäoliselt jah	Tõenäoliselt mitte	Kindlasti mitte	Ei oska öelda
93. tervislikel põhjustel	1	2	3	4	5
94. Patsifistlike (sõjavastaste) veendumuste tõttu	1	2	3	4	5
95. Eriliste annete/ oskuste puhul (tippsportlased, andekad kunstnikud, teadlased) võiks ajateenistuse asendada meditsiinikursuste või/ja kriisiabi kursustega	1	2	3	4	5

96. Kuidas Teie suhtute ettepanekusse kutsuda sõjaväkke mitte sobivad noormehed asendusteenistusse, rakendades neid päästetöödel, keskkonnakaitstes vms. Kas peate seda ...

- 1 kindlasti vajalikuks
- 2 pigem vajalikuks
- 3 pigem mittevajalikuks
- 4 täiesti mittevajalikuks
- 5 ei oska öelda

97. Kuidas suhtute kodanikesse, kes hoiavad ajateenistusest kõrvale?

- 1 Mõistate hukka
- 2 Suhtute negatiivselt
- 3 Suhtute mõistvalt
- 4 Kiidate heaks
- 5 Ei oska öelda

98. Kas kooli õppeprogrammis peaks olema riigikaitseõpetus?

- 1 Jah, kindlasti
- 2 Arvatavasti küll
- 3 Arvatavasti mitte
- 4 Kindlasti mitte
- 5 Ei oska öelda

Kas Teie ise, keegi Teie pere liikmetest või lähedastest sõpradest on teeninud Eesti kaitseväes?

99. Jah, olen ise teeninud
100. Jah, sugulased v. sõbrad on teeninud
101. Ei
102. Ei oska öelda

Milliseid eesmärke peaks täitma noormeeste kohustusliku ajateenistus? Palun Valige tähtsuse järjekorras kolm kõige olulisemat ülesannet KOLM VASTUST

	103. ESIMENE	104. TEINE	105. KOLMAS
Õpetama noomeestele militaarseid oskusi			
Õpetama oskusi tegutsemiseks tsiviilhädaolukordades (katastroofid, õnnetused).			
Andma teadmisi Eesti põhiseaduslikust korrast ja riigikaitse põhimõtetest..			
Õpetama tolerantsust erinevast rahvusest või erineva majandusliku taustaga kaaslaste suhtes			
Olema professionaalsete sõjaväelaste esmase koolituse koht			
Õpetama noormeestele oskusi kuidas saada hakkama füüsiliselt raskete ülesannete/ olude ning stressiga			
Andma hea ettevalmistuse elukutselistele sõduritele			
Olema läbitav kõigile noormeestele sõltumata nende eelnevast ettevalmistusest			
Andma noormeestele hea füüsilise ettevalmistuse ning juurutama sportlikku eluviisi ka kogu ülejäänud eluks väljaspool ajateenistust.			
Õpetama noormeestele distsipliini ning organiseeritud koostööd			
Andma igale noormehele koolituse või väljaõppe ka mõnes valdkonnas, mida saab kasutada ajateenistusest naasmisel tsiviilelus.			
Tõstma kogu elanikkonna turvatunnet			
Aitama kohalikke elanikke ning riigiasutusi nende töös tsiviilhädaolukordade korral			
Kasvatama poisist mehe			

**30. Millised kaardil toodud ülesannetest peaks Teie hinnangul olema Kaitseliidu peamised ülesanded KAART
Palun Valige tähtsuse järjekorras kolm kõige olulisemat ülesannet KOLM VASTUST**

	106. ESIMENE	107. TEINE	108. KOLMAS
Sõjalistel missioonidel osalemine väljaspool Eestit	1	1	1
Esmase sõjalise väljaõppe andmine reakodanikele	2	2	2
Professionaalse sõjalise väljaõppe andmine kutselistele sõjaväelastele	3	3	3
Osalemine siseriiklike julgeolekukriiside lahendamisel	4	4	4
Osalemine õnnetuste/katastroofide likvideerimisel Eestis	5	5	5
Noorte Sõjalise kasvatuse korraldamine (kodutütred/noored kotkad)	6	6	6
Riigikaitsestrateegiate väljatöötamine (tsiviilkaitse)	7	7	7
Muu (täpsustage) _____			

109. Kas Teie ise, keegi Teie pere liikmetest või lähedastest sõpradest kuulub Kaitseliitu?

1. Jah, kuulun ise
2. Keegi pereliikmetest või sõpradest on Kaitseliidu liige
3. Ei
4. Ei oska öelda

. TAUSTTEAVE**1. Küsitluse toimumiskoht**

Tallinn	1
Harjumaa	2
Hiiumaa	3
Ida-Virumaa	4
Jõgevamaa	5
Järvamaa	6
Läänemaa	7
Lääne-Virumaa	8
Põlvamaa	9
Pärnumaa	10
Raplamaa	11
Saaremaa	12
Tartumaa	13
Valgamaa	14
Viljandimaa	15
Võrumaa	16

2. Asula tüüp

Pealinn	1
Suur linn	2
Maakonnakeskus	3
Muu linn, alev	4
Küla	5

3. Intervjuu keel

1 Eesti	2 Vene
---------	--------

4. Intervjuu kuupäev**5. Intervjuu algus (kellaeg)****6. Sugu:**

1 Mees	2 Naine
--------	---------

7. Vanus: _____ täisaastat**8. Teie põhiline suhtluskeel:**

1 Eesti
2 Vene
3 Muu

10. Teie kodakondsus:

1 Eesti
2 muu riik
3 kodakondsuseta

11. Teie haridustase: KAART

1 alg- või põhiharidus
2 kutseharidus ilma keskhariduseta
3 kesk- või keskeriharidus, s.h kutseharidus
4 kõrgharidus

12. Kas Te olete ...

- 1 abielus / vabaabielus
- 2 lahutatud / elab lahus
- 3 lesk
- 4 vallaline

13. Leibkonna koosseis:

- 1 üksik
- 2 abielus / vabaabielus, lasteta
- 3 täiskasvanutest koosnev perekond (kõik liikmed 18-a. või vanemad)
- 4 perekond alla 18-a. lastega

14. Leibkonnas on Teiega kokku

_____ inimest

15. Alla 18-a. kodus elavate laste arv:

_____ last

(kui KODUS ei ela lapsi, märkige 0)

16. Mitu teie pereliiget töötavad?

_____ liiget

22. Kas Te ise olete: – KAART

- 1 töötav
- 2 töötav (üli)õpilane
- 3 töötav pensionär
- 4 töötu, tööd otsiv
- 5 (üli)õpilane
- 6 (töövõimetus)pensionär
- 7 lapsehoolduspuhkusel olija
- 8 muudel põhjustel mittetöötav (sh kodune)

KUI VASTAJA ISE TÖÖTAB**23. Kas Te olete ...?**

- 1 vabakutseline, FIE
- 2 eraettevõtja (kuni 10 töötajat)
- 3 eraettevõtja (üle 10 töötaja)
- 4 talunik
- 5 palgatöötaja eraettevõttes
- 6 palgatöötaja riigi- või kohaliku omavalitsuse asutuses

24. Teie ametikoht: – KAART

- 1 asutuse, ettevõtte tippjuht, keskastme juht
- 2 tippspetsialist
- 3 keskastme või abispetsialist
- 4 kontoriametnik

- 5 isiku- või klienditeenindaja
- 6 oskustöoline
- 7 seadme või masina operaator, mootorsõiduki juht
- 8 lihttöoline
- 9 põllumajanduse ja kalanduse oskustöölised
- 10 muu, mis?

KÜSIDA KÕIGILT:**27. Isiklik keskmine netosissetulek kuus (ilma tulumaksuta) –**

- 1 kuni 3000 kr
- 2 3001 - 4000 kr
- 3 4001 - 6000 kr
- 4 6001 - 8000 kr
- 5 8001 - 10 000 kr
- 6 10 001 - 15 000 kr
- 7 üle 15 000 kr
- 8 sissetulekut ei ole
- 9 keeldub avaldamast

28. Pere keskmine netosissetulek kuus ühe pereliikme kohta –

- 1 kuni 3000 kr
- 2 3001 – 4000 kr
- 3 4001 – 6000 kr
- 4 6001 – 8000 kr
- 5 8001 – 10 000 kr
- 6 10 001 – 12 000 kr
- 7 üle 12 000 kr
- 8 keeldub avaldamast
- 9 ei oska öelda

29. Pere keskmine netosissetulek KOKKU. - KAART

- 1 kuni 4000 kr
- 2 4001 – 6000 kr
- 3 6001 – 8000 kr
- 4 8001 – 10 000 kr
- 5 10 001 – 12 000 kr
- 6 12 001 – 15 000 kr
- 7 15 001 – 20 000 kr
- 8 üle 20 000 kr
- 9 keeldub avaldamast
- 10 ei oska öelda

Kas Teil (Teie leibkonnal) on kodus

30. arvuti
31. auto
32. suvila, suvekodu
33. mobiiltelefon (isiklikus kasutuses)
34. lauatelefon

35. Poliitikast rääkides

kasutatakse mõisteid "vasak- ja parem-poolsus". Milline arv 10-pallisel skaalal, kus 1="vasak" ja 10="parem", väljendab kõige paremini Teie vaateid? /agregeeritud/

- 1 vasak
- 2 tsenter
- 10 parem
- 99 ei oska öelda

37. Kas Teie kodusel arvutil on internetiühendus?

- 1 Jah
- 2 Ei

38. Kas Te kasutate internetti?

- 1. Jah
- 2. Ei

*KUI KASUTAB INTERNETTI,
VÕIMALIK MITU VASTUST:*

Kas Te kasutate internetti ...

- 39. kodus
- 40. tööl/ koolis
- 41. mujal

42. Kui sageli te kasutate internetti, kas.. ÜKS VASTUS!

- 1 iga päev
- 2 vähemalt kord nädalas
- 3 vähemalt kord kuus
- 4 harvemini

43. Intervjuu lõpp:

_____tund _____min